

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/161/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

43/2015. (II. 26.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2014. március 12-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2015. február 26-án megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A 2014. március 12-én elektronikus úton előterjesztett panaszbeadvány szerint 2014. március 7-én a panaszos szülei családi vita miatt kihívták a rendőrséget. A panaszos megítélése szerint az egyik intézkedő rendőr tiszteletlenül és egyoldalúan járt el vele szemben, mivel őt nem volt hajlandó meghallgatni, és megfenyegette azzal, hogy ha 48 órán belül újra kihívják rá a rendőrséget, akkor beviheti őt, akár 30 napos elzárásra is. Ezenfelül a rendőr nem mondta meg nevét és azonosító számát. A panaszost viszont kollégája korrekt módon meghallgatta. A panaszos megjegyezte, hogy ugyanezen rendőr járt el vele szemben egy korábbi, 2013. szeptember 12-én foganatosított intézkedés során, valamint egy bírósági tárgyalás során is kapcsolatba került vele.

A panaszos beadványában ezenfelül őt érintő korábban indult rendőrségi eljárásokkal kapcsolatban is tett megállapításokat, melyek ismertetésétől a Testület eltekint, mivel a panaszügy megítélését nem befolyásolják.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos beadványát a * *Rendőrkapitányságra* (a továbbiakban: *Rendőrkapitányság*) is eljuttatta.

2) A panaszos március 19-én, elektronikus úton újabb beadványt terjesztett elő, majd a Testület felhívására a panaszát március 24-én aláírásával megerősítette, valamint úgy nyilatkozott, hogy a Testület előtti panasz eljárás lefolytatását kívánja. A panaszos két beadványában az alábbiakkal egészítette ki panaszát.

A panaszos az ügy előzményeként beszámolt a 2013. szeptember 12-én foganatosított rendőri intézkedésről, melynek során két rendőr kíséretében ugyanaz a * nevű rendőr járt el, mint a márciusi intézkedés során.

A panaszos elmondása szerint március 7-én egy családi vita miatt értesítette az édesanyja a rendőröket, talán a segélyhívó számot hívta, hogy „most aztán elvitetik”. Két rendőr érkezett ki, a rangidős a * nevű rendőr volt, aki „eleve úgy állt hozzá a dolgokhoz, hogy érezhető volt a negatív megítélése”, és már gúnyosan, élcelődve szólította meg őt. Továbbá a panaszossal nem ismertette a jogait, sőt fenyegetően lépett fel vele szemben, és csak akkor higgadt le, amikor a panaszos felemlegette a bírósági esetet. A rendőr meg sem akarta hallgatni őt, részrehajló volt, egyrésztől mert a szülei előadását fogadta el, másrésztől pedig a múltban történtek is befolyásoltak az intézkedést. A panaszost azonban a másik, fiatalabb rendőr korrekt módon, félrevonulva meghallgatta, és hallva a panaszos előadását és megtekintve az általa készített felvételeket, ismertette a jogait. A panaszos a rangidős tisztől el akarta kérni a nevét és az azonosító számát, azonban ő szóhoz sem hagyta jutni a panaszost és végig elfordult, hogy ne láthassa a jelvényét, miközben lekezelően és emelt hangnemben beszélt hozzá. Majd mikor a panaszos ismételtén kérte, hogy azonosítsa magát, kiviharzott a kapun, ingerülten rászólva a kollégájára, aki közölte, hogy a panaszosnak is joga van távoltartást kérni.

Az eset után a panaszos március 10-én bement a * *Rendőrorásra* (a továbbiakban: *Rendőrorás*), hogy elkérje az akkor civil ruhát viselő rendőrtől a nevét és az azonosítószámát, ahol a rendőr fennhangon beszélve, meg sem hallgatva fújta a magáét, majd ismételtén hátat fordított neki és beviharzott a Rendőrorás előtéréből, mondván „nincs kedve, nem akar a panaszossal beszélni”. Még azt is állította, hogy csak az ors vezetője adhatja meg a rendőrök azonosítószámát, és ő egyébként sem köteles megadni, mert intézkedés nem történt.

Másnap a panaszos felkereste K. r őrnagyot, aki már azt mondta, hogy csak az intézkedés végén kérhetők el a rendőr adatait, illetve a Rendőrkapitányság adhatja meg a rendőrök azonosítóját.

A panaszos hozzájárult ahhoz, hogy a Testület a panaszt további kivizsgálásra az eljárást foganatosító rendőri szervhez áttegye, amennyiben állásfoglalásában azt állapítja meg, hogy a panaszos alapvető joga nem, vagy csak csekély mértékben sérült. A panaszos ahhoz is hozzájárult, hogy a Testület személyazonosító adatoktól megfosztott állásfoglalását honlapján közzétegye.

3) A panaszos áprilisban és májusban több beadványt is megküldött elektronikus úton a Testülethez, azonban ezek a panaszügy megítélése szempontjából nem relevánsak, így ezek ismertetésétől a Testület eltekint.

4) Tekintettel arra, hogy a panaszos beadványainak egy része nem köthető a tárgyi panaszügyhöz, a Testület munkatársa május 23-i elektronikus levelében tájékoztatta őt, hogy a fenti ügyszám alatt a Testület csak a március 7-én foganatosított intézkedést vizsgálja, és ez alapján a március 19-én előterjesztett panaszbeadvány bír relevanciával, a Testület a panaszeljárást annak alapján indította meg, és az a konkrét beadvány alapján maradéktalanul lefolytatható.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A rendőrség megküldte a panaszos édesanyjának a Megyei rendőr-főkapitányság segélyhívójára tett bejelentéséről készült hanganyagot. A panaszos édesanyja zaklatottan számol be arról, hogy a lakóhelyükön veszekedik, a fia, „* megvan veszve”, ezért segítséget kér.

2) A küldés leírása elnevezésű irat szerint a panaszos édesanyja tett bejelentést március 7-én, miszerint „* meg van veszve”. Ezen kívül a munkanapló rovatba rögzítésre került, hogy „Családi veszekedés, tettelegesség nem volt, felvilágosítást”. Az elintézés típus/leírás alatt „egyéb/jogi felvilágosítás”, a státusz alatt pedig „lezárva” szerepel. A kikerzés ideje 15 óra 10 perc volt, az intézkedést 15 óra 27 perckor fejezték be.

Ügyelet küldési napló szerint a panaszos édesanyja 15 óra 6 perckor tette meg a bejelentését.

3) L. r. zászlós 2014. március 27-én jelentést készített a március 7-én foganatosított intézkedéssel kapcsolatban.

L. r. zászlós március 7-én, szolgálata teljesítése során a TIK központ utasítására H. r. törzsőrmesterrel megjelent a panaszos lakcímén, mert onnan családi botrányról érkezett bejelentés.

A rendőrt a helyszínen a panaszos és annak testvére és szülei fogadták. A panaszos apja beengedte a rendőröket a családi ház udvarára, amíg a panaszos és a testvére, valamint az anyja a bejárati ajtó előtt lévő fedett teraszon várakoztak. Kérdésre a panaszos apja elmondta, hogy kisebbik fiával, a panaszossal vannak gondjaik, mivel ő folyamatosan veszekszik velük, agresszíven viselkedik, a családban mindenkibe beleköt. A mai napon is családi veszekedés alakult ki, a panaszos az anyjával és az apjával is kiabált, ettől az anyja teljesen kiborult és a rendőrök kikerkezésekor még zokogott a teraszon, mert ő már ezt nem bírja tovább, a fia teljesen tönkre teszi az életüket. Az anyja könyörgött, hogy vigyék el a panaszost, mert teljesen tönkre tette a családot, nem dolgozik, és mindenkivel veszekszik.

A panaszos közölte L. r. zászlóssal, hogy nem hajlandó elmondani a problémáját, ezért a zászlós megkérte H. r. őrmestert, hogy hallgassa meg ő a panaszost, addig ő tájékoztatja a családot az eljárási lehetőségekről. Ezt követően H. r. őrmester és a panaszos a ház mögötti részre vonultak, hogy a rendőr meghallgassa a panaszost. Ezalatt L. r. zászlós tájékoztatta a család többi tagját, hogy milyen lehetőségek vannak az ügy rendezésére. Elsősorban arra hívta fel a figyelmüket, hogy családról lévén szó a legjobb megoldás az lenne, ha egymás között beszélnek meg a problémákat, hogy ne a rendőrségnek kelljen beavatkozni. Majd elmondta a szülőknek, hogy amennyiben a továbbiakban tettelegesség fajul a dolog, abban az esetben lehetőségük van a panaszos ellen távoltartást kérni. Majd közölte az anyával, hogy mivel a fia

erre a címre be van jelentve, ugyanolyan joga van neki is ott tartózkodni, mint a család többi tagjának.

Időközben a panaszos és H. r. őrmester is visszaérkezett a családi ház fedett teraszára és mindenki előtt L. r. zászlós elmondta, hogy a legfontosabb egymás között megbeszélni a problémákat, de amennyiben tettelegességgig fajul a dolog, úgy távoltartást lehet kérni. Távoltartás elrendelése esetén, ha az nincsen betartva, akkor elzárásra is lehetőség van, akár 30 napra. Az elhangzottakat a család tagjai tudomásul vették, L. r. zászlós rádión keresztül tájékoztatta a TIK Központot a történetekről és az esetről rendőri jelentés készült.

L. r. zászlós megjegyezte, hogy a szolgálata során a fenti címre nem kellett visszamenni további intézkedés céljából.

4) K. r. őrnagy 2014. április 18-án készített jelentésében az alábbiak olvashatóak.

K. r. őrnagy 2014. február 24-től március 10-ig szabadságát töltötte. Március 11-én, az első munkanapján reggel a Rendőrkapitányságon kezdte a szolgálatot, a heti osztályvezetői eligazításon, majd ezt követően ment a szolgálati helyére, a Rendőrsre. A szabadsága alatt történt eseményeket még nem tudta teljes egészében áttekinteni, amikor megjelent a Rendőrsön a panaszos.

Amikor az ügyfeleket fogadó kolléganő a panaszos érkezését bejelentette, akkor elmondta, hogy az előző nap már járt a panaszos az Rendőrsön, de az őrnagy távollétében munkatársa a rendőri intézkedéssel kapcsolatban – a panasztételi jogán kívül – semmilyen felvilágosítást nem adott részére, hanem kérte, hogy másnap őt keresse személyesen.

A panaszos előadta, hogy egy korábbi, 2013. szeptember 12-én vele szemben lefolytatott intézkedés miatt tett ismételt panaszát megint elutasították. Kifogásolta, hogy a rendőrség továbbra is elfogult vele szemben, volt felesége ellen tett feljelentéseit elutasítja, azonban őt a volt felesége által tett feljelentések alapján mindig elmarasztalják. A volt felesége és az új élettársa sorozatosan megszegik a gyermeke láthatására vonatkozó előírásokat, a rendőrség mégsem tesz semmit. A gyámhivatal törvénytelenégeit a rendőrség és az ügyészség is tétlenül nézi, pedig tudomása van róla, hogy a láthatás akadályozása bűncselekmény, mégpedig kiskorú veszélyeztetése, mert az egyik jó szándékú rendőr elmondta neki.

K. r. őrnagy ismertette a panaszossal a rendőrség rendelkezésére álló eszközöket, és felvilágosította, hogy milyen jogszabályi feltételei vannak, milyen objektív körülmények bekövetkezése szükséges a bűncselekmény megvalósulásához, a rendőri intézkedés lefolytathatóságához.

A panaszos elmondta, hogy a panasz benyújtását is felesleges dolognak tartja, hiszen a megyei főkapitányság most arról értesítette, hogy további panasznak nincs helye, és az iratokat megsemmisítette. Sérelmezte, hogy továbbra is intézkedő rendőrökről írnak a részére megküldött határozatokban, sosem írják oda név szerint, hogy ki is intézkedett. Ennek ellenére ismét panaszt fog tenni, mert március 7-én, előző hét pénteken megint intézkedtek vele szemben, az egyik rendőr ugyanaz volt, aki szeptemberi intézkedést is foganatosította. A panaszos annyit tudott erről a rendőrrel, hogy pár éve a bíróságon egyszer már hazudott az ügyében, és a keresztneve *. A panaszos kérte az őrnagyot, hogy adja meg az intézkedő rendőrök adatait, mert olyan gyorsan távoztak a helyszínről, hogy nem volt ideje megkérdezni azokat és végig olyan pozícióban álltak, hogy nem látta az azonosítójukat.

Az őrnagy közölte a panaszossal, hogy félreérthetett valamint, mert nem az iratokat semmisítették meg, hanem vélhetően, valamelyik panaszával kapcsolatos határozatot, és

valószínűleg újra fogják vizsgálni az ügyét, várja ki türelemmel annak a végét. A rendőrök adataival kapcsolatban elmondta, hogy most nem fogja tudni megadni, mert nem tudja ki intézkedett. Mivel a panaszos azt hangoztatta, hogy mindenképpen írásban fog benyújtani panaszt, ezért K. r. őrnagy javasolta neki, hogy panaszába fogalmazza bele azt is, hogy kéri az intézkedő rendőrök adatait, mivel az intézkedés során elkérheti azokat, ezért a későbbiekben sem lehet jogi akadálya ezek megismerésének.

Ezt követően a panaszos arról panaszkodott, hogy mindenki a külseje alapján ítéli meg (számos tetoválása van), egy a felesége által készített szakvélemény miatt bolondnak tartják, mindenki ellene van, a rendőrök is, senki sem akarja meghallgatni. Az őrnagy azt válaszolta, hogy ő meghallgatja, és tovább folytatták a beszélgetést, elsősorban a panaszos rendőrséggel kapcsolatos meglátásairól, a fiatalok drogproblémáiról és a város közbiztonsági helyzetéről. Ahogy K. r. őrnagy a felmerülő témák kapcsán egyre többször adott igazat a panaszosnak, láthatóan alábbhagyott a beszélgetésük elejére jellemző verbális agressziója, már-már baráti hangnemben váltak el egymástól.

K. r. őrnagy a panaszos távozását követően a beszélgetésük alatt a rendőrőrs épületében tartózkodó, aznap szolgálatot ellátó L. r. zászlóst, a körzeti megbízottat beszámoltatta a történetéről. L. r. zászlós beszámolt arról, hogy évekkorábban beidézték a panaszost és a volt felesége gyermek-elhelyezési perében, mert a volt felesége a per során a házasságuk lefolytatott rendőri intézkedésre is hivatkozott. Az itt tett vallomása panaszos szerint befolyásolhatta azt, hogy volt feleségénél helyezték el a gyermeket, vélhetően emiatt ápol haragos viszonyt vele. L. r. zászlós a panaszos által korábban panaszolt, 2013. szeptember 12-én lefolytatott intézkedés napján V. r. törzsőrmesterrel látott el szolgálatot a város területén, amikor a szolgálatparancsnok utasítására gépkocsival a panaszos lakásához szállította V. r. zászlóst, a bűnügyi osztály vizsgálóját, aki az egy folyamatban lévő bűnügyben folytatott adatgyűjtést.

2014. március 7-én a panaszos szülei tettek bejelentést a segélyhívóra, és kértek rendőri segítséget fiúk agresszív magatartása miatt. L. r. zászlós helyszínre érkezésekor a panaszos volt az, aki elzárkózott a zászlóssal való beszélgetéstől, nem volt hajlandó szóba állni vele, ezért utasította járőrtársát, H. r. őrmestert, hogy hallgassa meg a panaszost, mialatt ő a szülőkkel beszélt. L. r. zászlós az intézkedés végén ismertette a jogszabályi lehetőségeket és tájékoztatást adott a távollátás jogintézményeiről, illetve annak megszegése esetén a szabálysértési őrizet lehetséges 30 napos időtartamáról. Az intézkedés során végig a jelen levőkkel szemben állt, bárki láthatta a nevét és a jelvéyszámát. L. r. zászlós azt is hozzátette, hogy a beosztásában eltöltött több mint 10 év alatt több alkalommal intézkedett mind a panaszossal, mind annak családjával szemben, és korábban a perben is tanúskodott, így név szerint ismerik őt.

5) A panaszos panaszát 2014. március 12-én a rendőrségnek is megküldte, és a március 7-i intézkedés kivizsgálására közigazgatási hatósági eljárás indult, amelyet a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXLI. törvényben (a továbbiakban: Ket.) 33. § (7) bekezdése alapján a Rendőrkapitányság vezetője április 1-jén további 30 nappal meghosszabbított, tekintettel arra, hogy a panasz teljes körű kivizsgálásához elengedhetetlen további tények vizsgálata.

Tekintettel arra, hogy a panaszos beadványát a Testület részére is megküldte és a Testület megkeresésére a panaszos a Testület előtti panasz eljárás lefolytatását kérte, a

kapitányságvezető 2014. április 18-án a rendőrség előtt indult panaszeljárást a Testület állásfoglalásának kézhezvételéig felfüggesztette.

III.

A Testület arra a megállapításra jutott, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, valamint XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

1) A Testület a panaszeljárásban mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálásra terjed ki a hatásköre.

A Testület hatáskörét az Rtv. szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

Az Rtv. 93. §-a szerint a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemlről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított húsz napon belül lehet előterjeszteni.

A Testület eljárását megindító beadványban a panaszos a Testület hatáskörébe tartozó panaszként a március 7-én foganatosított intézkedéssel összefüggésben adta elő kifogásait, és a további beadványaiban előadottak tekintetében a Testületnek csak március 10-i események kapcsán állapítható meg hatásköre, ezért a Testület ezek tekintetében folytatta le vizsgálatát.

Mivel a panaszos több beadványában részletesen számolt be a 2013. szeptember 12-i intézkedésről, ezért a Testület külön rögzíti, hogy elkéssettség okán nem vizsgálhatta, ugyanis a panaszos a panasz előterjesztésére nyitva álló húsz napos határidő helyett, csak félév múlva fordult a Testülethez.

2) A Testület vizsgálat alá vonta a szolgálati fellépés módot és azt, hogy a rendőrség eleget tett-e tájékoztatási kötelezettségének.

A panaszos elmondása szerint a rendőr kifejezett kérése ellenére nem mondta meg nevét és azonosító számát (nem hagyta szóhoz jutni, illetve kiharzott a kapun), és végig elfordult, hogy ne láthassa a jelvényét. A panaszos az eset után, március 10-én bement a Rendőrsre, hogy elkérje az akkor civil ruhát viselő rendőrtől a nevét és az azonosítószámát, aki azt állította, hogy csak az őrs vezetője adhatja meg a rendőrök azonosítószámát, és ő egyébként sem köteles megadni, mert intézkedés nem történt. Másnap a panaszos felkereste K. .r őrnagyot, aki már azt mondta, hogy csak az intézkedés végén kérhetők el a rendőr adatait, illetve a Rendőrkapitányság adhatja meg a rendőrök azonosítóját. A panaszos megjegyezte, hogy ugyanezen rendőr járt el vele szemben egy korábbi, 2013. szeptember 12-én

foganatosított intézkedés során, valamint egy bírósági tárgyalás során is kapcsolatba került vele.

L. r. zászlós úgy nyilatkozott, hogy intézkedés során végig a jelen levőkkel szemben állt, bárki láthatta a nevét és a jelvéyszámát. L. r. zászlós azt is hozzátette, hogy a beosztásában eltöltött több mint 10 év alatt több alkalommal intézkedett mind a panaszossal, mind annak családjával szemben, és korábban a perben is tanúskodott, így név szerint ismerik őt.

K. r. őrnagy jelentéséből tudható, hogy a panaszos március 10-én valóban járt a Rendőrőrsön, de az őrnagy távollétében a munkatársa a rendőri intézkedéssel kapcsolatban – a panasztételi jogán kívül – semmilyen felvilágosítást nem adott részére, hanem kérte, hogy másnap őt keresse személyesen. A panaszos március 11-én ismét megjelent a Rendőrőrsön, ahol K. r. őrnagy a rendőrök adataival kapcsolatban elmondta, hogy most nem fogja tudni megadni, mert nem tudja ki intézkedett. Mivel a panaszos azt hangoztatta, hogy mindenképpen írásban fog benyújtani panaszt, ezért K. r. őrnagy javasolta neki, hogy panaszába fogalmazza bele azt is, hogy kéri az intézkedő rendőrök adatait, mivel az intézkedés során elkérheti azokat, ezért a későbbiekben sem lehet jogi akadálya ezek megismerésének.

Az Rtv. 20. § (1) bekezdése szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A (2) bekezdés szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

A rendőri intézkedés alakosságait tovább részletezi a Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) és (2) bekezdése. A hivatkozott jogszabályhelyek szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentiek intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

Az Rtv. 20. § (1) bekezdéséből az következik, hogy a rendőr minden intézkedés alkalmával köteles magát azonosítani, azonban hogy ennek az intézkedő rendőr eleget tett-e a kifogásolt intézkedéskor vagy azt követően, a rendőrségi iratokból nem következik. Ugyanakkor mind a két fél előadásából megállapítható, hogy a panaszos többször került formális kapcsolatba a rendőrrel, és őt már korábbról ismerte, így önmagában az intézkedéskor elmaradó azonosítás a de minimis (azaz az alapjogsértés megállapításához szükséges minimális érdeksérelemre vonatkozó) szabály alapján nem indokolná a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmének megállapítását. **Az azonban a panaszos előadásából kiindulva – mivel ezzel kapcsolatban a rendőrség cáfolatot nem fogalmazott meg – a panaszos kifejezetten kérte a rendőrt, hogy azonosítsa magát az intézkedés alkalmával és március 10-én is abból a célból jelent meg a Rendőrőrsön, hogy megtudja az intézkedő rendőr adatait. Ezért a Testület**

megállapítása szerint sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, mivel a rendőrnek (korábbi ismeretség ellenére is) meg kellett volna adnia a nevét és az azonosító számát, amelyet a rendőrségi iratokból következtethetően nem tett meg. Ugyanakkor a Testület megítélése szerint a felek ellentmondó állítása miatt a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme nem megállapítható annak kapcsán, hogy L. r. zászlós elfordult-e az intézkedés során, hogy ne láthassa a panaszos a jelvényét, továbbá hogy K. r. őrnagy a rendőrök azonosítási kötelezettségéről megfelelő módon tájékoztatta-e a panaszost.

3) A Testület a rendőri hangnem és bánásmód vonatkozásában az alábbi megállapításokat teszi.

A panaszos ezzel kapcsolatban többek között azt sérelmezte, hogy L. r. zászlós tiszteletlen és lekezelő volt vele szemben, már gúnyosan, élcelődve szólította meg őt és megfenyegette azzal, hogy ha 48 órán belül újra kihívják rá a rendőrséget, akkor beviheti őt, akár 30 napos elzárásra is. Állítása szerint március 10-én a rendőr fennhangon beszélve, meg sem hallgatva fújta a magáét, majd ismételten hátat fordított neki és beviharzott a Rendőrség előteréből, mondván „nincs kedve, nem akar a panaszossal beszélni”.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése értelmében a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A Testület szükségesnek tartja kiemelni továbbá a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, Budapesten, 2007. július 4-én kelt a Független Rendőri Szakszervezet főtitkárának, az Országos Rendőrfőkapitányának, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtitkárának közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely iránymutatásul szolgál a Rendőrség számára a követendő magatartás tekintetében. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrről vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [pl. 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházza fel a rendőröket, az államszervezeten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Mivel a rendőrség a Testület kifejezett felvilágosítás kérése ellenére nem nyilatkozott a rendőri hangnemmél kapcsolatban, ezért a Testület a történések valós leírásaként a panaszos előadását fogadta el, amelyből kiindulva indokoltnak találta megállapítani az emberi méltósághoz való jog sérelmét.

4) A panaszos megítélése szerint L. r. zászlós részrehajlóan intézkedett, egyrésztől mert nem volt hajlandó meghallgatni őt és nem ismertette jogait, továbbá elzárással fenyegette, másrésztől a múltban történtek miatt.

A részrehajlás-mentes intézkedés követelményét az Rtv. 13. § (2) bekezdése rögzíti, amely szerint „a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni”. A rendőri fellépés ezen követelmény értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves).

L. r. zászlós állítása szerint a helyszínre érkezésekor a panaszos volt az, aki elzárkózott a zászlóssal való beszélgetéstől, nem volt hajlandó szóba állni vele, ezért utasította járőrtársát, H. r. őrmestert, hogy hallgassa meg a panaszost, mialatt ő a szülőkkel beszélt. Majd mindenki előtt L. r. zászlós elmondta, hogy a legfontosabb egymás között megbeszélni a problémákat, amennyiben tettelegességig fajul a dolog, úgy távoltartást lehet kérni. Távoltartás elrendelése esetén, ha az nincsen betartva, akkor elzárásra is lehetőség van, akár 30 napra.

L. r. zászlós továbbá K. r. őrnagynak arról számolt be, hogy évekkal korábban beidéztek a panaszos és a volt felesége gyermek-elhelyezési perében, mert a volt felesége a per során a házasságuk lefolytatott rendőri intézkedésre is hivatkozott. Az itt tett vallomása panaszos szerint befolyásolhatta azt, hogy volt feleségénél helyezték el a gyermeket, vélhetően emiatt ápol haragos viszonyt vele.

A Testület a felek állításában ellentmondást tapasztalt a tekintetben, hogy L. r. zászlós volt-e az, aki elzárkózott a beszélgetéstől, és nem ismertette a panaszos jogait, továbbá ellentmondás húzódik a tekintetben is, hogy az elzárás kilátásba helyezése milyen kontextusban hangzott el. Ugyanakkor a Testület megítélése szerint rendőr által is elismert „haragos viszony” megkérdőjelezi az intézkedés a részrehajlás nélküliségét, és álláspontja szerint nem biztosítja a panaszos érintett alapjogainak megfelelő védelmét, hogy olyan rendőr intézkedik vele szemben, akivel személyes ellentéte van. Ugyanakkor egyéb körülmény hiányában a Testület nem tudta eldönteni, hogy ez mennyiben befolyásolta a rendőr eljárását, **ezért úgy ítélte meg, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme nem megállapítható.**

IV.

Mivel az intézkedő rendőr a panaszos kifejezett kérése ellenére nem azonosította magát, ezért a Testület megállapította a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét. Ugyanakkor ezen alapjogsérelme nem volt megállapítható annak kapcsán, hogy L. r. valóban eltakarta-e jelvényét, továbbá hogy K. r. őrnagy a rendőrök azonosítási kötelezettségéről megfelelő tájékoztatást adott-e a panaszosnak. A Testület arra a megállapításra jutott, hogy sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga a rendőri hangnem és bánásmód miatt, azonban a részrehajlás-mentes ügyintézés követelményével kapcsolatban álláspontja szerint a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme nem megállapítható.

A megvalósult alapjogsértés a Testület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2015. február 26.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZBÍZTOSÁG